

Finanstilsynet
post@finansilsynet.no

Dato: 08.04.2020

Vår ref.:

Deres ref.:

Anmodning om endring av frister og krav til MREL i forbindelse med koronasituasjonen

Koronasituasjonen har bidratt til uro i verdens finansmarkeder og en mer krevende finansieringssituasjon for norske banker, både internasjonalt og i det norske markedet. Norske banker spiller en viktig rolle i arbeidet som pågår for å minimere virkningene av helsekrisen for norsk økonomi, og ved å legge til rette for vekst når de umiddelbare helsemessige utfordringene er håndtert.

For å kunne bidra på best mulig måte er det viktig at bankene i så stor grad som mulig kan fokusere på kjernevirksomheten og opprettholdelse av kritiske funksjoner. Bidragene fra norske myndigheter, blant annet Finanstilsynets lettelsers av krav knyttet til ulike operasjonelle forhold, er viktige. I forlengelsen av dette anmoder vi norske myndigheter om å vurdere enkelte forhold relatert til krav til MREL.

1. Markedssituasjonen

Finans Norges medlemsbanker gir uttrykk for at likviditetssituasjonen generelt er god og at de iverksatte tiltakene fra Norges Bank har hatt ønsket effekt. Det korte pengemarkedet/omfordeling av reserver fungerer tilfredsstillende, men et påslag i Nibor over styringsrenten som er høyere enn normalt begrenser delvis transmisjonsmekanismen i pengepolitikken. Kredittmarginer både for finansforetak, kommuner og ikke-finansielle foretak har økt betydelig sammenlignet med situasjonen før Korona-utbruddet.

Det er for tiden liten eller ingen aktivitet i førstehåndsmarkedet for etterstilt seniorgjeld ("senior non-preferred") verken i Norge eller Europa. Som følge av at påslagene i kredittmarkedet har økt betydelig er det også utfordrende for bankene å utstede tradisjonell seniorgjeld/"senior preferred" til "levedyktig" pris.

2. Regelverksmessige utfordringer

8 norske banker har fått formidlet krav til MREL. Disse må, i all hovedsak, oppfylle dette med ansvarlig kapital og kvalifiserende konvertibel gjeld fra og med 31.3.2020, dvs. eksisterende utestående seniorgjeld, så lenge denne er utstedt før 1.1.2020 og har en gjenstående løpetid på mer enn 1 år mv. Fra utgangen av 2022 er det gjeldende kravet at MREL skal oppfylles med ansvarlig kapital og etterstilt gjeld.

For å oppfylle det løpende kravet til MREL må store deler av dagens utestående seniorgjeld erstattes med etterstilt gjeld minimum ett år før denne gjelden forfaller. Som nevnt, er det imidlertid under rådende markedsforhold ikke anledning til å utstede etterstilt gjeld for norske banker. Dette leder til to utfordringer:

- Hvordan håndtere at beholdningen av kvalifiserende konvertibel gjeld minker
- Hvordan håndtere oppfyllelse av kravet om etterstilt gjeld innen utgangen av 2022

Kravet om at kvalifiserende konvertibel gjeld (ut over etterstilt gjeld) må være utstedt før 01.01.20 medfører at mengden kvalifiserende konvertibel gjeld reduseres etter hvert som slik gjeld får gjenværende løpetid på mindre enn 1 år. Det medfører at banker kan komme i konflikt med kravet til MREL i overgangsperioden. Dessuten blir perioden bankene har til å utstede etterstilt gjeld for å møte etterstillingskravet kortere, og beløpet som skal utstedes større, avhengig av hvor lenge situasjonen vedvarer.

3. Forslag til løsning

Kravet til at kvalifiserende konvertibel gjeld skal være utstedt før 01.01.20 bør frafaller
Dersom kravene til oppfyllelse av MREL med kvalifiserende konvertibel gjeld skal opprettholdes, slik de har blitt kommunisert til bankene, mener Finans Norge at man bør endre kravet til at ikke-etterstilt gjeld må være utstedt før 01.01.2020. Dette vil gi bankene mulighet til å oppfylle kravene ved utstedelse av senior preferred gjeld, som vil være lettere gitt uroen i markedet.

Dersom markedsforholdene ikke gjør det mulig å utstede tilstrekkelig volum av senior preferred (kvalifiserende konvertibel gjeld) bør det besluttes at bankene ikke trenger å oppfylle MREL fullt ut med kvalifiserende konvertibel gjeld inntil videre.

Krav til oppfyllelse av MREL med etterstilt gjeld bør utsettes til 01.01.24

Finans Norge er av det syn at kravet til oppfyllelse av MREL med etterstilt gjeld bør utsettes til 1. januar 2024, i tråd med slik det fremkommer i BRRD2. Vi viser til tilsvarende beslutning

gjort av svenske myndigheter for svenske banker tirsdag 7. mars 2020.¹ Norske og svenske banker finansierer seg i det samme markedet internasjonalt og har derfor samme internasjonale investorbase og er i et marked utsatt for stress. De norske og svenske "hjemmemarkedene" opplever også tilsvarende uro.

Det er allerede lagt til rette for en slik utsettelse i det eksisterende norske krisehåndteringsregelverket (finansforetaksloven §20-11) ved at man skal hensynta *"... foretakets muligheter for å utstede instrumenter som tilfredsstillt kravet i § 20-7 første ledd, ... og andre forhold som tilsier at tilsier at foretaket bør få utsatt frist."* Etter vårt syn vil både koronasituasjonen og markedsuroen påvirke foretakenes muligheter til utstedelse og/eller kunne kvalifisere til å falle inn under "andre forhold".

4. Øvrige forhold

Finans Norge mener at de anbefalingene som er fremmet over er avgjørende for at norske banker skal kunne oppfylle MREL uten vesentlige markedskonsekvenser og på sikt potensielt også deres evne til å levere kreditt til bedrifter og husholdninger for å dempe utfordringene ved koronasituasjonen.

Det er, slik vi vurderer det, nødvendig med endringer i krav og tidsfrister fordi tiltak som er gjennomført på finansieringssiden fra Norges Bank p.t. ikke bidrar til bankenes evne til å oppfylle MREL-krav.

I vår dialog med Norges Bank og Finansdepartementet har Finans Norge vist til enkelte tiltak som kan bidra til et mer fungerende marked for kvalifiserende konvertibel gjeld i form av dagens utestående seniorobligasjoner og etterstilt gjeld ("senior non-preferred"). Det blir særlig viktig dersom man justerer regelverket, men fortsatt legger opp til at bankene må utstede nye seniorobligasjoner eller refinansiere seniorobligasjoner som forfaller:

- Statens Obligasjonsfond bør rette en viss andel av sine investeringer mot bankenes seniorgjeld og senior non-preferred og dermed bidra til bedre likviditet og mer levedyktige priser. Vi merker oss at fondet kan investere mellom 0 % og 50 % innen bank og finans.²
- Avhengig av hvor lenge utfordringene i markedet vedvarer bør det vurderes å etablere et særskilt statlig fond for investeringer i senior bankgjeld, særlig etterstilt

¹ Riksgälden förlänger infasning av efterställdhet för att stötta kreditförsörjningen: <https://www.riksdagen.se/sv/press-och-publicerat/pressmeddelanden-och-nyheter/nyheter/2020/riksdagen-forlanger-infasning-av-efterstalldhet-for-att-stotta-kreditforsorjningen/>

² Mandat for forvaltning av Statens obligasjonsfond: https://www.regjeringen.no/contentassets/a0a089ad0581461584f94f0573d2a68b/mandat_statens_obligasjon_sfond.pdf

gjeld. Alternativt bør mandatet til Statens Obligasjonsfond endres til klart å reflektere denne målsetningen. Sistnevnte må følges av en betydelig økning i tilført kapital slik at bankenes refinansieringsbehov kan dekkes.

Vi erkjenner at en statlig investeringsordning (for eksempel via Statens Obligasjonsfond), selv til markedsmessige vilkår, kan komme i konflikt med prinsippet om at skattebetalerne ikke skal bidra ved en eventuell krisehåndtering av en bank. Dette taler for at tiltak bør være på midlertidig basis.

Finans Norge bidrar gjerne i en diskusjon om ovennevnte forhold og hensiktsmessige tiltak.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Erik Johansen
Direktør Bank og kapitalmarked

Joar Johnsen
Analysesjef